

## **ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ ВИВЧЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ОСНОВ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ**

**Базаренко В.І.,**

*викладач II категорії*

*технолого-економічного коледжу*

*Миколаївського національного аграрного університету.*

*м. Миколаїв, Україна*

Основними причинами недостатнього рівня забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні, порівняно з відповідним рівнем країн Європейського Союзу, є: низький рівень дорожньої дисципліни учасників дорожнього руху та усвідомлення небезпеки наслідків її порушення; неналежний рівень практичного забезпечення невідворотності покарання за

порушення правил дорожнього руху та усвідомлення цього учасниками дорожнього руху; недостатній рівень координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо вирішення питань безпеки дорожнього руху; недостатність фінансування заходів, спрямованих на зниження рівня аварійності на дорогах, та відсутність системних підходів до проведення аналізу ефективності фінансування таких заходів; низький рівень використання сучасних методів підготовки та підвищення кваліфікації водіїв, навчання правил дорожнього руху громадян; недостатня ефективність системи організаційно-планувальних та інженерних заходів, спрямованих на вдосконалення організації руху транспорту та пішоходів, створення безпечних умов руху тощо.

Окремим аспектам даної проблеми присвячені праці багатьох науковців щодо реформування, оновлення змісту освіти та застосування новітніх методів викладання – П.Р. Атутов, В.П. Безпалько, В.І. Гусев, П.Я. Дзюба, В.О. Поляков, П.І. Ставський, Д.О. Тхоржевський та ін., щодо впровадження інтегрованих навчальних курсів – Г.А. Атанов, В.І. Боднар, У.Н. Нішаналієв, Г.Є. Левченко, В.М. Мадзігон, Д.О. Тхоржевський та ін., щодо методичних аспектів вивчення автосправи, впровадження новітніх педагогічних технологій навчання – В.Г. Гетта, Р.С. Гуревич, А.І. Дьомін, В.Ф. Євграфов, М.І. Єрецький, О.М. Коберникта ін.

Проблема якості професійної підготовки водіїв на даний момент є однією з найактуальніших, оскільки саме якісна підготовка водіїв є гарантом безпечного водіння. Як показує статистика, до 92% дорожньо-транспортних пригод відбувається через порушення правил дорожнього руху, що приводить до збільшення смертності в

Україні [6]. Вивчення німецького практичного досвіду дозволило встановити, що найбільш сприйнятливими для інформатизації підготовки водіїв автотранспортних засобів є комп'ютерні програмні продукти, які можна класифікувати на такі види:

- програми-тренажери, призначені для відпрацювання і закріплення знань, умінь і навичок;

- контролюючі програми, призначені для контролю знань і вмінь (ці програми економлять сили і час учителя);

- програми, що моделюють процеси і явища, пов'язані з будовою й експлуатацією автомобілів або типовими реальними випадками, які трапляються у водіїв з малим досвідом;

- демонстраційні програми, що ілюструють технічні об'єкти (деталі, вузли та механізми), явища (наприклад, у двигунах різних типів), ситуації з використанням правил дорожнього руху;

- довідкові програми, які дозволяють швидко отримати додаткову інформацію.

В практику навчального процесу підготовки водіїв все ширше входять інформаційно-технічні засоби навчання. Вони являють собою комплекс світлотехнічних, звукових, мультимедійних навчальних посібників і апаратури, службовець для активізації процесу навчання. Ці засоби навчання забезпечують образне сприйняття досліджуваного матеріалу і його наочну конкретизацію в формі найбільш доступній для сприйняття і запам'ятовування.

Впровадження мультимедійних технологій передбачає модернізацію і використання системи модульного навчання водіїв.

З розвитком інформаційно-комп'ютерних технологій, візуалізоване навчання об'єднується зі словесними методами, наприклад, в анімаційних заняттях, що може бути застосовано так само і для дистанційного навчання. Навчальні фільми і раніше вважалися незамінним дидактичним матеріалом, але сучасні анімаційні навчальні програми дозволяють охопити всю теоретичну частину курсу підготовки водіїв, причому за дуже доступною (візуалізованою формою). Імітаційне, або ситуаційне, моделювання при підготовці водіїв є важливим фактором прийняття рішень, тому що дозволяє досліджувати велику кількість альтернатив (варіантів рішень), програвати різні сценарії при будь-яких вхідних даних. Зміна варіантів розвитку подій і пошук відповідних рішень підвищує мотивацію до навчання і розвиває здатність до оцінки дорожньої обстановки.

Динамічна візуалізація з елементами мультиплікації і машинної графіки підвищує розумову діяльність студентів і суттєво зменшує їх пасивність. Щоб змодельована ситуація була максимально реалістичною, можна застосовувати макети відомих перехресть, через які проходить навчальне водіння. Практика показує, що використання засобів візуалізованої демонстрації та методу ситуаційного моделювання дозволяє раніше перемикатися на водіння по дорогах з високою інтенсивністю руху. На сьогоднішній день електронні підручники, мультимедійні презентації, інтернет ресурси стали основними інструментами для діалогу зі студентами.

Інформаційно-комунікативна компетентність викладача стає пріоритетною в сучасній освіті. Анімація дозволяє наочно донести навчальний матеріал, дає можливість поглянути на ситуацію з різних ракурсів. Анімація дозволяє показати ситуацію в динаміці.

При навчанні основам безпечного руху основний упор робиться на практичні заняття. Мова йде і про освоєння правильної техніки користування органами управління, і про моделювання можливих дорожніх ситуацій на теоретичних заняттях, і про способи надання першої медичної допомоги, і про технічне обслуговування, і про практичне водіння. Завданням практичних занять є формування у студентів практичних навичок та вмінь. В цих випадках викладачу потрібно використовувати як словесні, візуальні, так і практичні методи навчання.

Сформована ситуація потребує вжиття невідкладних заходів з докорінного поліпшення всієї системи навчання. У тому числі прискорене створення нових методик підготовки, що забезпечують відповідний рівень теоретичної і практичної готовності здобувачів вищої освіти до самостійного керування автотранспортним засобом.

Реалізація наведених у роботі положень щодо вирішення проблем в підготовці водіїв автотранспортних засобів з використанням сучасних інформаційних технологій дозволить збільшити якість даної підготовки і знизити кількість і тяжкість ДТП на дорогах, припускаючи при цьому якісні зміни самої системи підготовки здобувачів вищої освіти в Україні.

#### Список використаних джерел:

1. Степанов О.В. Сучасні причини виникнення проблем безпеки дорожнього руху / О.В. Степанов // Вістник ХНАДУ. – 2018. – Вип. 68. – С. 118-122.
2. Нечаяна А.Л. Методинавчання правилам дорожнього руху і основам безпеки дорожнього руху / А.Л. Нечаяна. – К.: КНЕУ, 2017. – 58 с.
3. Морошин Д.Н. Професійна підготовка водіїв автотранспорту категорій В, С і D з використанням сучасних інформаційних технологій / Д.Н. Морошин, С.М. Андреев // Перспективи інтегрованої освіти у ВНЗ. – К.: МГІУ, 2017. – С. 178-180.